

Кыргыз Республикасы
Билим беруу жана илим министирлиги
Каракол шаары №6 Жолболду уулу Садыр Аке мектеби

Сабактын темасы: «Такта үстүндөгү жер шаары».

Сабакты тузгон: Эстебесова Аида Таалайбековна.

Мен жана дүйнө предмети боюнча ачык сабак.

Сабак: Мен жана дүйнө.

Класс: 4 класс.

Өткөрүлүүчү күн: 23.01.2023 г.

Тема: «Такта үстүндөгү жер шаары».

Сабактын тиби: аралаш сабак.

Компетенттуулугу:

K1- маалыматтык;

K2- социомаданий;

K3- өзүн-өзү уюштуруу.

Сабактын максаты:

*Билим берүү максаты: балдар карта жана глобустун өзгөчөлүктөрү менен таанышышат. аны колдоно билишет;

*Өнүктүрүүчүлүк максаты: логикалык ой-жүгүртүүсү; сөз байлыгы өнүгөт;

* Тарбия берүүчү максаты: табият менен таттуу мамиледе болууга, эрктүү-күчтүү болууга тарбияланышат.

Сабактын жабдылышы: глобус, жарым жер шаарынын картасы, жер шаарынын сүрөттөрү, карточкалар, ребустар, интерактивдик такта,ноутбук, проектор.

Сабактын жүрүшү:

Сабактын киришүү бөлүгү:

Саламатсыздарбы, урматтуу балдар сабагыбыздын коноктору. Бүгүнкү сабакта силерди көргөнүмө абдан кубанычтамын. Бугунку сабагыбыз абдан жакшы маанайда өтөт деген ниеттемин. Сабакты баштоого даярбызбы?

Биздин ураан:

«Мыкты окуп жүрүшүм,
Элиме кошкон үлүшүм».

Жыйдым-жыйдым бир бөлөк,
Жыя албадым бир бөлөк,
Түйдүм, түйдүм бир бөлөк,
Түйө албадым бир бөлөк. (Асман, жер).

Кайсы планета жөнүндө сөз болду?
(барактарды таратабыз).

Мен тараткан барактарга, өзүнөрдүн бүгүнкү маанайынарды тарткыла.
-барактарынарды көтөргүлө.

-Биз силер менен жолго чыгабыз!

Улуу космонавт Юрий Гагарин айткандай «Кеттиккиле!»

Балдар, силер жайкы эс алууда ата-энелеринер менен бирликте алыскы сапарга кетсенер, кээ бирлеринер жакынкы жерлерге эс аласынар.

Илгерки адамдар алыскы сапарларга аз чыгышчу, анткени аларда азыркы убактагыдай унаалар жок болчу, андан сырткары кайда барышты билүү керек эле.

Илгерки ата-бабаларыбыз планета жөнүндө аз билишчү. Убакыттын өтүшү менен кемени (колдонгону) пайдаланганга үйрөнүштү, аны менен алыскы сапарга чыга башташты.

- А силер кандай ойлойсунар? Денизде жүрүүчүлөр сапарынан кантип адашчу эмес? Аларга эмне жардам берчу эле?

Жер шаарынын модели эмне деп аталат?

(балдар Глобус деп жооп берет).

Туптуура! Азаматсынар!

Азыр болсо бизге Эсенканов Умар глобус жөнүндө бир аз маалымат берет.
(кыскача маалымат жер жөнүндө).

Окуумуштулар жер планетасы жөнүндө кыскача маалымат берген, келгиле, бирликте көрөлү!

Биздин планета эмнеден турат? Биргеликте карап королу (сүрүт).

Илгери денизде жүрүүчүлөр багытты жылдыздар менен алышчу. Бирок жылдыздар түнкүсүн эле пайда болушчу. А кундуз дениз жүргүнчүлөрүнө глобус жардам берчу.

Глобусту карап биздин планета жөнүндө көп нерсени билсек болот.

- Силерди үч топко бөлдүм.

Слайд 4.

Азыр экранга ар бир топко суроо чыгат, суроолорго жооп бергенге аракет кылгыла.

1. Көк түс менен глобуста эмне белгиленген?
2. Глобуста эмне тартылганын айтып бергиле.
3. Глобусту ким ойлоп тапкан?
4. Азыркы учурда ар кандай глобустарды жасашат, алардын бири силердин алдынарда.

(глобус баарына көрүнгөндөй коюлат).

Биз азыр силер менен биз кайда жайгашканыбызды глобустан табууга аракет кылабыз.

Кыргызстанды глобустан табабыз.

Слайд 5.

Азыр биз силер менен өзүбүздүн жерибизге сапарга чыгабыз.

1. Биз жашаган мекен кандай деп аталат? (Кыргызстан).
2. Кыргызстандын борбор шаары кандай деп аталат? (Бишкек).
3. Бизде канча область бар?
4. Биздин ажообуздун аты –жөнү ким?

Азаматсынар, балдар !

Слайд 6.

Кийинки тапшырма:

Кошуна мамлекеттерди жазгыла. Келгиле, биргеликте карайлы, туура жаздынарбы?

Азаматсынар! Быйыл биз өзүбүздүн планетабызды билүүгө аракет кылабыз.

Мында бизге глобус жардам берет.

Слайд 7.

Чачыранды тамгалардан сөз чогулткула.

Бир тамга ашыкча болот. Ойлонгула бир мунөт берилет. Кайсы сөз келип чыкты? ТАКРИА (карта).

Бул эмне жөнүндө сүйлөшөрүүбүздү силер болжолдоп түшүндүрөр болуш керек. Туура балдар, карта жөнүндө.

(карта жөнүндө маалымат).

Каныбеков Надир азыр сиздерге карта боюнча маалымат берет.

Слайд 8.

Карталар ар кандай болушат. Мисалы:

1. Политикалык.
2. Физикалык.
3. Климаттык карта.
4. Жаныбарлар жөнүндө карта.

Азыр болсо бизге жаныбарлар дүйнөсүнөн күтүсүз белек.

Слайд 9.

Жаныбарлардын аталышын тап (сүрөттөр кетет).

Тыныгуу:

Келгиле жаныбарлар менен бирге эс алабыз.

Азаматсынар, балдар!

Слайд 10.

Азыр болсо ар бир топко бирден ребус берилет, аларды тапкыла.

(ребустун сүрөттөрү кетет).

- Демек, азыр мен силерге картадан материктерди көрсөтөм, силер алардын жайгашкан жерлерин эстеп калышынар керек.

1. Евразия.
2. Африка.
3. Австралия.
4. Южная Америка.
5. Северная Америка.
6. Антарктида.

(картадан көрсөтүлүлөт).

Эми контурдук картадан ушул материктерди белгилеп көрсөткүлө. (балдар иштешет). Эми келген коноктор менен иштейбиз. Бул тапшырма конокторго берилет.

1. Биздин планета канча дүйнө бөлүгүнөң турат? (6).
2. Биздин планетада канча уюл бар? (2).
3. Ак аюу кайсы жерде жашайт?(түндүк муз океаны).
4. Жер бетинде канча материк бар? (6).
4. Чон жетигенде канча жылдыз бар? (7).
5. Компастын жебелери кайсы өңдөн турат? (кызыл, көк).
6. Биздин планетага жакын турган жылдыз. (Күн).
7. Биздин планетада канча океан бар? (5).
8. Эн терең көл кандай деп аталат? (Байкал).
9. Кайсы деңиз сүзүүчүсү материкти ачты эле? (Колумб).

Эми текшерип көрөлү, силер туура белгилединерби. (туура жооптору көрсөтүлөт).

Слайд 11.

Окуумуштулар бизге тапшырма даярдашты.

Көрсөтүлгөн желектер кайсы мамлекеттерге таандык? (желектер көрсөтүлөт).

Азаматсынар, балдар!

Маанайынар жакшыбы?

Кайтарым байланыш:

Бүгүнкү сабактын аталышы кандай деп аталат?

Сабакта силер үчүн эмнелер кызыктуу болду?

Силердин оюнар боюнча эң оор тапшырма кайсы болду?

Тема боюнча эмнелерди билдинер?

Сабакты жыйынтыктап, балдар менен бирге ырдап беребиз. (Байчечекей ыры).

Көнүл бурганыңыздарга чоң рахмат! Саламатта калгыла!